

Hållbarhetsrapport 2023

VD ord

Bankomat strävar efter att skapa en så effektiv kontanthantering i Sverige som möjligt. Verksamheten drivs utifrån ett starkt engagemang för marknadens behov, att väl tillgodose lagstadgade krav, kundernas önskemål, och inte minst, en vision om en långsiktigt hållbar verksamhet.

Bankomats verksamhet har varit i konstant omstöpning sedan etableringen av verksamheten påbörjades 2011. Kraven har succesivt ökat på verksamheten. Som en liten beställarorganisation så har det varit viktigt att hitta formerna för att arbeta effektivt utifrån de externa krav som ställts och att sedan omvandla dessa till krav på de tjänster som Bankomat avtalat med sina leverantörer. Att vara duktiga på att kontinuerligt följa upp leverantörernas efterlevnad har varit en viktig del av Bankomats förmåga.

Under 2023 började Bankomat en omstöpning av verksamheten. I och med att Bankomats ägare beslutat att ta hem den utkontrakterade värdehanteringen, och därmed låta bygga upp denna funktion inom ramen för befintlig verksamhet, så är uppdraget att gå mot att ta ett bredare ansvar och ett förändrat arbetssätt. Under året beslutades också om att Bankomats strategiska uppdrag inom kontantområdet skulle förtydligas och förstärkas. I tillägg så har klassningen av Bankomat som nationellt viktig verksamhet en betydelse för hur Bankomat behöver agera för att möta behov av ökad beredskap vid olika typer av kritiska samhällssituationer.

Vi har även lagt stor vikt vid att förbättra vår förmåga inom hållbarhetsområdet och anpassa oss till det kommande regelverket. Ett viktigt framsteg har varit genomförandet av en materialitetsanalys, där vi har identifierat och prioriterat viktiga hållbarhetsområden.

Vi har arbetat aktivt inom flera områden för att stärka vår verksamhet och vårt samhällsansvar. Detta inkluderar insatser för klimatet, där vi strävar efter att minska utsläpp, öka effektiviteten i användningen av resurser och energi, samt förbättra vårt samarbete med leverantörer för att bättre kunna arbeta med miljörelaterade frågor.

Som arbetsgivare är vårt mål att skapa en positiv och engagerande arbetsmiljö för våra medarbetare, vilket bidrar till att göra oss till en attraktiv plats att arbeta på.

Vårt strategiska utvecklingsarbete och dialogen med intressenter har stärkt kopplingen mellan våra hållbarhetsmål och företagets kärnvärden och affärsstrategi. Detta stärker vår position som en ansvarsfull aktör i samhället och inom finanssektorn. Denna utveckling speglar en ökad mognad i vårt hållbarhetsarbete, där vi rör oss från att bara identifiera till att helt och hållet integrera och prioritera hållbarhetsfrågor i alla delar av vår verksamhet. Under det kommande året kommer Bankomat att anställa en hållbarhetsstrateg med uppdrag att ytterligare stärka och utveckla vårt arbete.

Nina Wenning, VD Bankomat

Formellt kring innehållet

EU:s uppdaterade lagstiftning kring hållbarhetsrapportering, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) är aktuell för Bankomat för räkenskapsåret 2025 enligt den lagrådsremiss som är under behandling. Den första rapporteringen enligt direktivet kommer därför troligen att ske under år 2026 för räkenskapsåret 2025.

Det innebär att 2024–2025 kommer att vara år som präglas av att förbereda för att datainsamling och processer är på plats i linje med den nya lagstiftningens implementering.

Vi har därför valt att omstrukturera årets rapport för att följa CSRD/ESRS strukturen i den mån det är möjligt. Vi har valt att påbörja arbetet med dubbel väsentlighetsanalys och kommer att utveckla den processen samt redovisningen successivt de kommande åren för att vara redo när vi träffas av lagkravet.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Bankomats styrelse är ytterst ansvarig för hållbarhetsarbetet i verksamheten. Arbetet utgår från styrelsens regler om ansvarstagande. Styrelsen beslutar om inriktningen på hållbarhetsarbetet och därmed också mål och ambitionsnivå. Det följs upp regelbundet och säkerställer att Bankomats hållbarhetsarbete följer beslutad inriktning. VD har det operativa ansvaret och fattar beslut om hållbarhetsmål tillsammans med ledningsgruppen.

Det strategiska hållbarhetsarbetet bedrivs utifrån styrelsens årsplan samt de förutsättningar som ges från Bankomats ledningsgrupp i affärsplanen. Styrning och uppföljning sker genom leveranser och mål i framtagna verksamhets- och aktivitetsplaner. Företagets hållbarhetsansvariga ansvarar för att följa upp de initiativ och satsningar som görs inom området.

Bankomat är ett betalningsinstitut och står under tillsyn av Finansinspektionen. Som betalningsinstitut ska Bankomat bl.a. motverka att bli utnyttjade för penningtvätt eller finansiering av terrorism, upptäcka och hantera möjliga intressekonflikter samt verka för sunda styrformer av bolaget. Bankomat har därutöver stränga krav på uppföljning och kontroll av sina leverantörer. Bankomat träffar endast affärsförbindelser med leverantörer och samarbetspartners som kan leva upp till kraven i Bankomats uppförandekod.

VD och styrelse

Bankomats styrelse och VD är ytterst ansvariga för Bankomats strategiska hållbarhetsarbete. Styrelsen fastställer policy för hållbarhetsarbetet inom Bankomat samt ansvarar för att minst årligen följa upp och kontrollera hållbarhetsarbetet.

Ansvar och befogenheter för styrelse och VD regleras i en Styrelse- och VD-instruktion som beslutas varje år av Bankomats styrelse. Företagets bolagsstämma sker i april månad. Där deltar representanter från Bankomats ägare och fastställer företagets hållbarhets- och finansiella årsredovisning samt väljer styrelseledamöter för det kommande året.

Bankomats styrelse ska förvalta företagets angelägenheter i enlighet med aktiebolagslagens krav. Under 2023 har styrelsen haft 6 ordinarie möten samt tre extrainkallade möten och då tagit upp frågor som kräver styrelsens insyn, kontroll och beslut. Varje månad skickar VD en rapport till styrelsen som beskriver statusen i verksamhetens framdrift där hållbarhetsfrågorna ingår.

VD har i uppdrag att bedriva företagets verksamhet utifrån bolagsordningen och sköta den löpande förvaltningen av företaget. Det praktiska arbetet består av styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Frågor kring compliance, risker och hållbarhet är centrala för Bankomats styrelse. VD företräder Bankomat i alla sammanhang av betydelse för att ta tillvara företagets intressen.

Bankomats styrelse har en bred och gedigen erfarenhet av verksamhetsledning och styrning vilket innefattar bl a operations, risk och compliance, finance samt en god förståelse för vikten av hållbarhetsarbete.

I styrelsen ingår:

Pia Warnerman, Ordförande	SEB
Anna-Lena Axberger	Danske Bank
Henrik Korsell	Handelsbanken
Elisabeth Olin	Nordea
Christina Melzén	ATM Holding (Swedbank och Sparbankerna)
Camilla Ericsson	Personalrepresentant, Bankomat

Bankomats policydokument är övergripande styrdokument för verksamheten som årligen beslutas av styrelsen. De flesta av våra policydokument bygger på krav ställda i lagar och förordningar samt övriga regulatoriska krav.

Relevanta policy:

- Arbetsmiljöpolicy
- Intressekonfliktpolicy
- Investerings- och inköbspolicy
- Policy för intern styrning och kontroll
- Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Riskpolicy
- Säkerhetspolicy
- Policy för utkontraktering

VD ansvarar för att fastställa policy, instruktioner samt att tillse att fastställda interna regler implementeras och efterföljs i Bankomat och att medarbetare, konsulter, leverantörer, samarbetspartners och uppdragstagare som berörs av dessa regler, känner till innehållet.

Principen för Bankomats verksamhet kommer fortsatt att vara att köpa kvalificerade och operationellt viktiga tjänster så länge som det finns bra långsiktiga alternativ. Bankomats organisation ska vara duktig på strategisk och taktisk styrning genom kravställan, koordinering och uppföljning.

Due diligence och tillbörlig aktsamhet

Bankomats värdekedja har identifierats som central för företagets hållbarhetspåverkan i och med att vår verksamhet köper kvalificerade och viktiga tjänster. Vid avtalstecknande åläggs våra nya och befintliga leverantörer att följa bl a vår uppförandekod (Code of Conduct). Uppföljning av uppförandekoden implementeras under 2024 och kommer att ske i samband med våra regelbundna avstämningar med de största och mest kritiska leverantörerna i enlighet med befintliga *Riktlinjer för utkontraktering*.

Riskhantering och intern kontroll

Hållbarhetsrisker identifieras i processen genom att årligen genomföra dubbel väsentlighetsanalys där finansiella risker kopplat till klimat, miljö, arbetsmiljö och påverkan på lokala samhällen bland annat bedöms. Riskers och möjligheters väsentlighet bedöms utifrån en kombination av hur sannolikt det är att de inträffar och de finansiella effekternas potentiella omfattning.

Hantering av hållbarhetsrisker följer Bankomats befintliga *Riskpolicy* där utpekad Riskfunktion ska vid behov och minst halvårsvis avlägga en skriftlig rapport till styrelsen och VD avseende bl.a. de högst prioriterade riskerna, pågående projekt inom riskhantering, samt analys av väsentliga incidenter.

Strategi

Bankomats strategiska hus illustrerar de bärande komponenterna i Bankomats verksamhet. Visionen är utgångspunkten för Bankomats verksamhet. De strategiska målen ska spegla den förflyttning som krävs för att närma sig visionen. Missionen och värdegrund sätter förutsättningarna för den dagliga verksamheten och ska genomsyra sättet som verksamheten bedrivs och hur var och en inom organisationen agerar.

Visionen "Alla kan betala" är ledstjärnan för Bankomats verksamhet. Bankomats vision är att alla såväl i freds- som kristid ska kunna göra betalningar och att betalningssystemet som helhet står starkt även vid yttre påfrestningar.

De strategiska byggstenarna är den kapacitet och förmåga som behövs för att lyckas med våra strategiska mål:

- Uthållig leverans av kontant tjänster,
- Värdeskapande kunskapscenter och
- Ökade intäkter via kommersiella tjänster

Bankomats mission "Genom unik kompetens möjliggör vi samhällseffektiva kontant tjänster" visar på det speciella uppdrag som Bankomat har och som bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Affärsmodell

Uppdraget att tillhandahålla kontant tjänster är komplext. En fungerande kontanthantering är samhällsviktig och dess funktionalitet utgör en viktig del i ett effektivt betalningssystem. Vi strävar hela tiden efter att producera våra tjänster på ett sätt som är effektivt, både utifrån ett kostnadsperspektiv och med en hög träffsäkerhet. Vi vill hela tiden överträffa våra intressenters förväntan. Det sätt på vilket verksamheten drivs gynnar därmed hela samhällsekonomin.

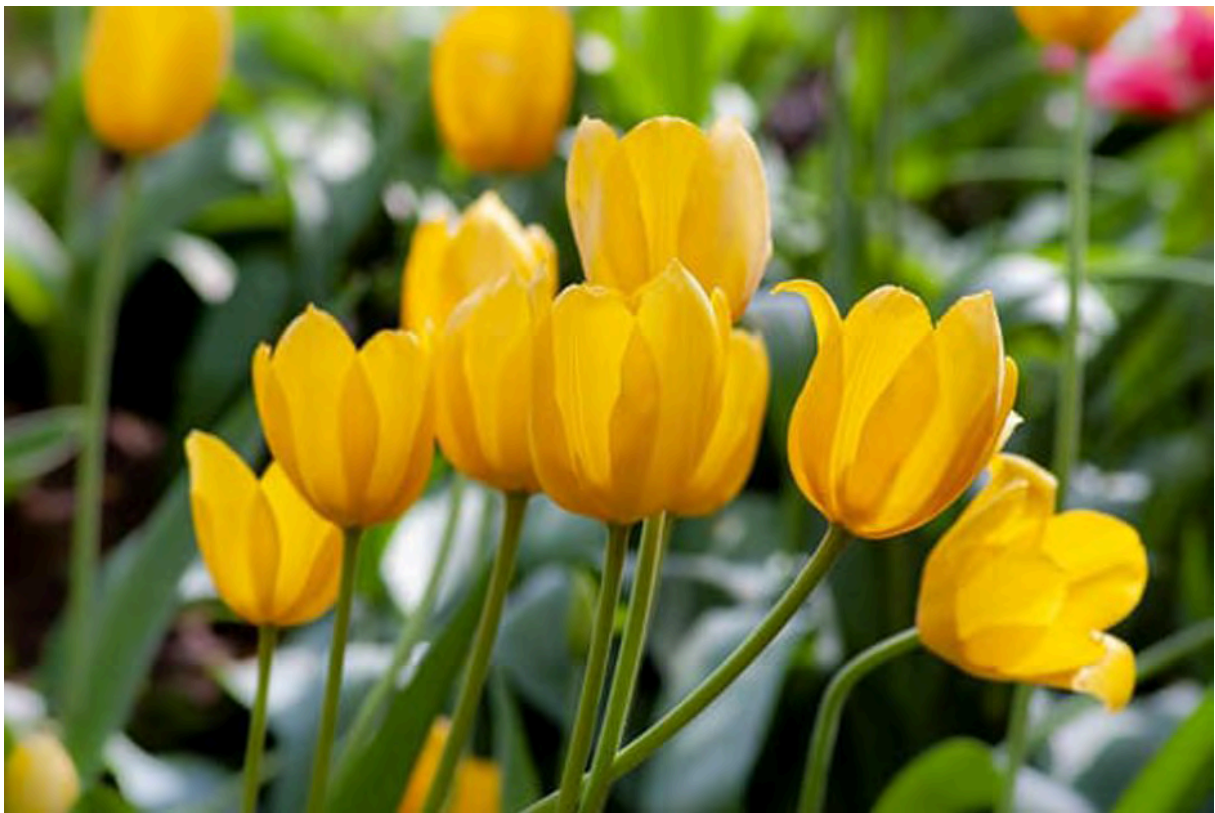
Förståelsen för logistiken och den fysiska hanteringen är avgörande. Det är också mycket viktigt att ha en god förståelse för samtliga digitala lösningar – från automatdrift till betalningar. Hos Bankomat finns i många delar Sveriges främsta kompetens vad gäller kontanthantering. Det är genom en både bred och djup kunskap som Bankomat kan förse samhället med robusta kontanttjänster över hela landet.

Bankomats uppdrag, och förmågan att kunna skapa värde för såväl sina kunder som samhället i stort, är en viktig drivkraft för verksamheten. Genom våra välkända blå kontantautomater på nära 600 orter i Sverige gör vi det möjligt för människor att ta ut och sätta in kontanter. Vår verksamhet säkerställer en effektiv kontantförsörjning i hela landet.

Värdekedja

Förståelse för var i värdekedja som vi har vår väsentliga påverkan är central för vårt hållbarhetsarbete. Några av de kritiska delarna är våra automater, vårt IT-stöd samt våra transporter, varför vi fokuserar på att definiera och kontinuerligt genomföra åtgärder för att hantera detta.

Genom kravställning och dialog verkar vi kontinuerligt för att minska våra leverantörers klimatpåverkan. Av de automater som byts ut återvinner vi det material som går och övrigt går till miljöskrotning. Under året har arbetet med att säkerställa att våra leverantörer lever upp till våra ställda krav intensifierats genom att säkra tillbörlig aktsamhet genom en uppdaterad rutin för leverantörsuppföljning.

Intressentdialog

Med den samhällsviktiga funktion som Bankomats verksamhet omfattar har verksamheten en rad olika intressenter. De primära finns bland ägare, kunder, leverantörer och användare av våra automater. Vi har löpande en dialog med våra intressenter kring väsentliga aspekter i verksamheten. Utifrån denna dialog definieras och målsätts de mest väsentliga områdena. I vårt hållbarhetsarbete har ett urval av våra intressenter involverats för att säkerställa den dubbla väsentlighetsbedömningen. Urvalet har grundats på intressentens påverkan på vårt företag samt vår påverkan på intressenten.

Intressentgrupp	Dialogformer och frekvens
Användare av automater Privatpersoner	Webbtjänster och webbsidor (löpande) Varumärkesundersökning (vartannat år)
Ägare/kunder och styrelse	Löpande kontakter Styrelsemöten/ägardialog NKI undersökning (årligen)
Medarbetare och lokalt fackförbund Befintliga och framtida medarbetare	Medarbetarsamtal (två gånger per år) Idé och förbättringshantering (löpande) Informationsträffar, intranät (löpande)
Leverantörer Befintliga	Löpande uppföljning av leverans: <ul style="list-style-type: none">- Uppföljning av avtal (årligen)- Operativa avstämningar (månatligen)
Samhälle Lokal, regional och nationell nivå Allmänhet och Ideella organisationer	Webbtjänster, webbsidor, Pressreleaser, Almedalen och olika nätverk.
Myndigheter Lokal, regional och nationell nivå	Samarbete vid störningar, kriser eller olyckor Rapportering för tillstånd och tillsyn (löpande)

Väsentliga konsekvenser

Arbetsmetod dubbla väsentlighetsanalys

Bankomat genomförde under året en dubbel väsentlighetsanalys som en del i att utveckla vårt hållbarhetsarbete i linje med ESRS ramverk och de rapporteringskrav som Bankomat kommer lyda under från och med 2025.

Analysen uppfyllde Bankomats behov av att identifiera väsentliga hållbarhetsaspekter samt risker och möjligheter och dess finansiella konsekvenser. Den inkluderar även krav från intressenter i värdekedjan såsom bl a ägare, kunder, medarbetare och myndigheter (FI).

Målet var att identifiera potentiell väsentlig påverkan på hållbarhetsaspekter från Bankomats verksamhet, samt hållbarhetsaspekters väsentliga påverkan på Bankomats verksamhet. De väsentligheter som framkom under processen ligger till grund för strategier, handlingsplaner, mätning och uppföljning samt hållbarhetsrapportens innehåll.

För att kunna göra denna kartläggning har Bankomat haft löpande dialog med intressenterna under året, både kvalitativa och kvantitativa. Det har innefattat möten/samtal, kund-, och varumärkesundersökningar samt branschforum där aktuella frågor, krav och trender behandlats.

Det är viktigt att förstå vilka frågor och drivkrafter som har betydelse för våra ägare/kunder och övriga intressenter för att Bankomat ska kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling.

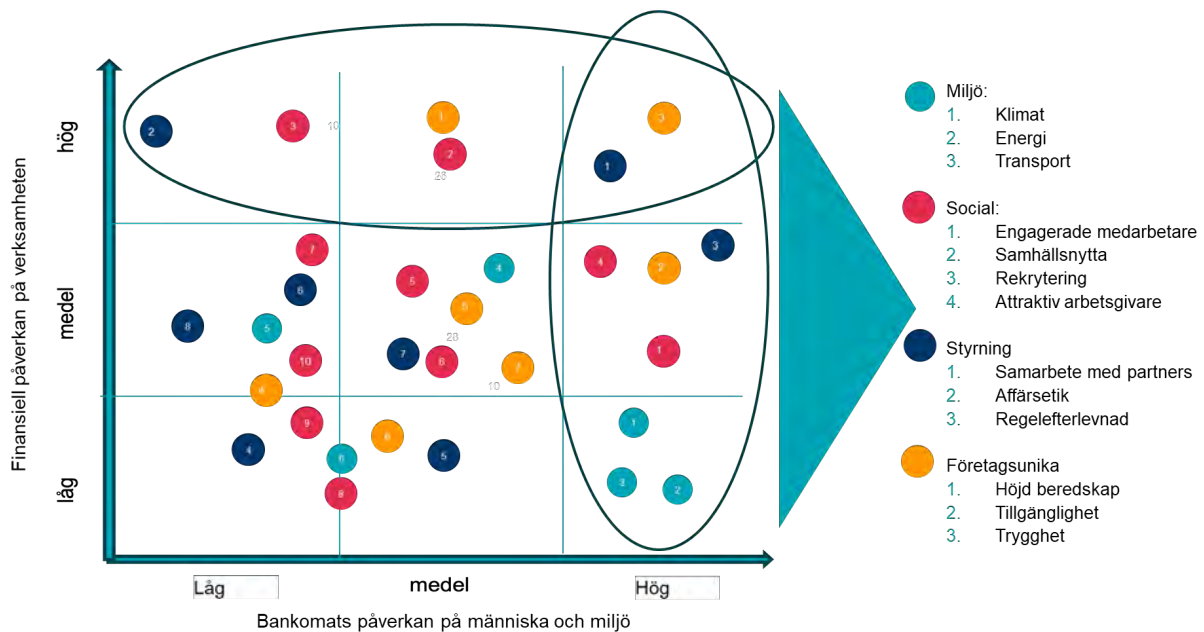
Som ett första steg i den genomförda väsentlighetsanalysen identifierades väsentliga frågor genom antaganden utifrån egen expertis inom organisationen såsom ledningen och våra experter samt de mest framstående väsentliga frågorna för den finansiella sektorn där våra ägare/kunder finns. Vi säkerställde resultatet av väsentligheter mot ESRS bruttolista *Topics and subtopics*.

Vårt nästa steg var att bedöma den finansiella påverkan på vår verksamhet genom att utföra en risk och möjlighetsanalys. De väsentliga frågorna justerades, prioriterades samt exkluderades sedan enligt de kriterier och tröskelvärden vi satt som är baserade på vår befintliga riskprocess. Resultatet grupperades sedan in i affärsplanens definierade hållbarhetsmål, se punkt 4.3.1.

För 2024 års strategiska hållbarhetsarbete planerar vi att utveckla processen och arbetsmetodiken för dubbla väsentlighetsanalysen. Vi kommer även att definiera var i värdekedjan påverkan sker i högre omfattning och mer illustrativt. Gällande mänskliga rättigheter (MR) arbetar vi i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Detta kommer framgå tydligt i vår reviderade Uppförandekod samt vår nya Hållbarhetspolicy.

Resultatet av väsentlighetsbedömningen

Grafen visar de konsekventiella och finansiella väsentligheterna som framkom i arbetet med den dubbla väsentlighetsanalysen. I tabellen till höger är de prioriterade väsentligheterna grupperade utifrån område. Respektive område redovisas under kapitel; 5 Miljö, 6 Social/samhälle, 7 Styrning samt 8 Bankomatunika.

Våra hållbarhetsmål

Under året har arbetet med hållbarhetsaspekterna och dess integrering i organisationen utökats för att få en större tydlighet både när mål sätts och när vi gör dagliga val. De övergripande hållbarhetsmålen för Bankomats verksamhet är:

- Ansvar för klimatpåverkan och vidta åtgärder för klimatanpassning
- Goda arbetsförhållanden och hög affärsetik
- Tjänster tillgängliga för alla

Utvalda väsentliga kriterier i respektive hållbarhetsmål

De prioriterade väsentligheterna som framkom i vår väsentlighetsbedömning, grupperade vi i våra befintliga hållbarhetsmål. Varje hållbarhetsmål är sedan inkluderat i Bankomats strategiska mål för att säkerställa ett ansvarsfullt förfarande i uppfyllandet av målen.

Tabellen visar utvalda väsentliga frågor, som ansågs viktiga i den dubbla väsentlighetsanalysen för att utveckla Bankomat ur ett hållbarhetsperspektiv och inkluderade i respektive hållbarhetsmål.

Ansvar för klimatpåverkan och vidta åtgärder	Goda arbetsförhållanden och hög affärsetik	Tjänster tillgängliga för alla
Klimat	Attraktiv arbetsgivare	Tillgänglighet
Energi	Rekrytering	Trygghet
Transport/ Luftföroreningar	Engagerade medarbetare	Samhällsnytta
Samarbete med partners	Regelefterlevnad och antikorrupcion	Höjd beredskap

Konsekvenser, risker och möjligheter

Inom respektive hållbarhetsmål inkluderas de väsentligheter som framkom i väsentlighetsbedömningen. För varje mål lyfts konsekvenser, risker och möjligheter och hur Bankomat påverkas och hanterar dessa. För att säkerställa ett bra resultat är bärkraftiga relationer och ett gott *Samarbete med partners* viktigt.

Klimatpåverkan och åtgärder för klimatanpassning

Klimat: Bankomats sätt att driva sin verksamhet ska vara förenlig med omställningen till en hållbar planet. Det betyder att vi kontinuerligt arbetar med utsläppsminskningar i den takt som enligt vetenskapen krävs för att bromsa den globala uppvärmningen.

Transport: Under året startade Bankomat arbetet med att bygga en egen infrastruktur för den fysiska värdehanteringen och tar därigenom under 2025 hem den del av verksamheten som hittills varit utkontrakterad. Detta som ett led i att säkra kapaciteten, öka flexibiliteten och minska riskerna med utkontraktering av vår kärnverksamhet. Genom Riksbankens etablering av ytterligare två depåer kommer Bankomats transportbehov och klimatpåverkan minska.

Resurseffektivitet: Vi har installerat fler sk recyclingautomater. Dessa automater kan återcirkulera de sedlar som kunder satt in och därmed möjliggöra uttag av andra kunder. På detta sätt skapas ett kretslopp av sedlar i automaten. Bankomat genomför en satsning för att öka antalet recyclingautomater under perioden 2022–2024.

Goda arbetsförhållanden och hög affärsetik

Attraktiv arbetsgivare: Våra medarbetare är vår viktigaste och avgörande resurs för att erbjuda vår tjänst. Goda arbetsförhållanden ökar medarbetarnas produktivitet och möjligheter att bidra till utveckling av affären. Hög affärsetik minskar riskexponering och stärker vår affärsutveckling. Bankomat ska vara en attraktiv arbetsplats med starkt employer brand.

Engagerade medarbetare: Att Bankomat är en attraktiv arbetsplats utformas bäst tillsammans med alla medarbetare. Goda arbetsförhållanden och en trygg och säker arbetsplats är en förutsättning för trivsel. Att utveckla och förbättra ledarskap och medarbetarskap är viktigt för att stärka verksamheten och öka medarbetarnöjdheten.

Rekrytering: Våra rekryteringar är kompetensbaserade, vilket innebär att vi har en strukturerad process som fokuserar på att identifiera och matcha de kompetenser som är nödvändiga för respektive tjänst. Vi står just nu inför upphandling av ett rekryteringssystem där ett av kraven är att det är möjligt att avidentifiera kandidaterna.

Tjänster tillgängliga för alla

Tillgänglighet: Bankomat tillhandahåller en samhällstjänst som ska vara tillgänglig för alla. Tillgänglighet innebär att tjänsten kan användas av alla oberoende av funktionsvariation, ålder, bristande språkkunskap eller andra omständigheter. Det innebär även att tjänsten är tillgänglig i en miljö som upplevs trygg. Aspekter rörande ökad trygghet, trivsel, mobilitet och tillgänglighet utgör viktiga faktorer när Bankomat bidrar till att skapa trygga, inkluderande och hållbara platser för kontanthantering.

Trygghet/Samhällsnytta: Kraven på tjänster för de personer som, av olika anledningar, inte kan hantera sina finansiella tjänster digitalt kommer inte att minska. Här blir det viktigt att Bankomat går i takt med omvärlden och de krav som bedöms komma från Bankomats kunder.

Höjd beredskap: Att kontanter accepteras som ett betalmedel i handeln är avgörande för att vår verksamhet ska uppfylla vår vision om att alla ska kunna betala och för att kontanter ska fylla den samhällsviktiga funktion de gör idag. Att värna kontantanvändbarhet har därför blivit extra angeläget för samhället då ökningen av verksamheter som inte accepterar kontanter som betalmedel är ett problem för samhället som stort. Vi försöker påverka möjligheten för allmänheten att använda kontanter där de vill genom att synas och tala i olika forum, genom pressreleaser, möten med olika intressenter och att medverka i alla relevanta sammanhang som ordnas av andra eller Bankomat själv ordnar.

Policy för att hantera hållbarhetsfrågor

Befintliga policys (p.2.1) kommer utvärderas utifrån de väsentliga hållbarhetsfrågorna som framkom i vår dubbla väsentlighetsanalys samt en Hållbarhetspolicy och andra styrdokument som idag saknas kommer tas fram. Under 2024–2025 drivs ett projekt där Bankomat kommer säkerställa full regelefterlevnad av CSRD. Detta inkluderar alla nödvändiga policys, åtgärdsplaner och resursallokering för att hantera de hållbarhetsutmaningar vår dubbla väsentlighetsanalys belyser.

Våra hållbarhetsmål

Under året har arbetet med hållbarhetsaspekterna och dess integrering i organisationen utökats för att få en större tydlighet både när mål sätts och när vi gör dagliga val. Vi kommer revidera de tidigare mål som Bankomat mätt då de inte längre är relevanta.

Arbetet ska utgå från hur Bankomat påverkar sin omgivning men också hur Bankomat själv påverkas. Detta innebär överväganden kring val av t.ex. lokal, energi och leverantörer. Det påverkar hur vi ställer krav på minskad miljöpåverkan av produkter som köps och för de tjänster som Bankomat producerar.

Ett ansvarsfullt förfarande ska vara en naturlig del av allt som Bankomat gör.

För 2023 års rapportering har vi utökat andelen insamlade klimatdata från våra största leverantörer. För att göra insamlade data jämförbar med tidigare år har vi valt att i tabellen 5.5.1 enbart inkludera våra CO2e utsläpp från våra värdetransporter.

Miljö

Klimatförändringar och resurseffektivitet

Bankomats sätt att driva sin verksamhet ska vara förenlig med omställningen till en hållbar planet, och bidra till målet om att begränsa den globala uppvärmningen utifrån de globala överenskommelser som finns vid var tid. Det betyder bland annat att arbeta med utsläppsminskningar i den takt som enligt vetenskapen krävs för att bromsa den globala uppvärmningen.

Strategi och omställningsplan

Bankomats strategi och omställningsplan för begränsning av klimatförändringar och resurseffektivitet kommer utarbetas under 2024.

Bankomat genomför en satsning för att öka antalet recirkuleringsautomater under perioden 2022–2024. För kommande års rapportering kommer vi att lämna fullständig rapport gällande satsningen på recirkuleringsautomater och övrig resursanvändning.

Policys

Befintliga policys (p.2.1) kommer utvärderas utifrån de väsentliga hållbarhetsfrågorna som framkom i vår dubbla väsentlighetsanalys för miljö;

- Klimatpåverkan inkl transporter
- Resurseffektivitet och cirkularitet

I vår kommande Hållbarhetspolicy, klar våren 2024, kommer vi att tydligt sätta ambitionsnivå för Bankomats hållbarhetsarbete och säkerställa implementering i verksamheten. I tillägg drivs ett projekt under 2024–2025 där Bankomat kommer säkerställa full regelefterlevnad av CSRD/ESRS. Detta inkluderar alla nödvändiga policys, åtgärdsplaner och resursallokering för att hantera de hållbarhetsutmaningar vår Hållbarhetspolicy och dubbla väsentlighetsanalys belyser.

Åtgärder och resurser

Vi har påbörjat arbetet med att sammanställa vår klimatpåverkan i värdekedjan genom att begära in data från våra största leverantörer. Sammanställningen visar att vi har fler områden där vår klimatpåverkan är tydlig; våra IT-system, produktion av automater, byggande av depåer samt värdetransporterna. Inom dessa områden kommer vi att under 2024 stärka vårt strategiska hållbarhetsarbete.

Värdetransport

Bankomats verksamhet är transportintensiv med en stor automatpark, vilket har en negativ miljöpåverkan. Vi följer utvecklingen av CO₂-utsläpp, både för våra leverantörer och för oss själva. Bankomat ska säkerställa att utsläpp från våra transporter i värdekedjan minskas. En utmaning är att Bankomats relativa andel av de värdetransporter som våra leverantörer utför ökar i takt med att kontantmarknaden och dagskassatjänsten krymper. Vi jobbar ständigt med optimering av lager och transport för att få ner antalet transporter.

Under 2023 startades vårt projekt för att hantera värdetransporter inom den egna organisationen (VÄV). Under året har följande initiativ tagits för att minska på vår klimatpåverkan:

- Vi utvärderar möjligheten att nyttja elbilar som en del av den framtida fordonsflottan
- Vi har valt den högsta miljöcertifieringen för de fordon som beställts
- Vi har valt att etablera de 6 nya platskontoren på de geografiska platser som totalt sett minimerar transporterna
- Vi ser över möjligheten och tar fram förslag på solcellslösningar, där relevant, för nya platskontor
- Vi avser teckna miljömärkta elavtal till våra platskontor

Samarbete med partners

Bankomat arbetar uteslutande med stabila och långsiktiga leverantörer som är ledande inom sina respektive branscher. Det finns ett nära förhållande till viktiga leverantörer och samarbetspartners. Utöver att kartlägga partners och deras åtaganden tydliggör Bankomat sina krav på leverantörer och utformar mekanismer för att säkerställa efterlevnad av överenskommelser inom hållbarhetsområdet.

Arbetet ska utgå från hur Bankomat påverkar sin omgivning men också hur Bankomat själv påverkas. Detta innebär överväganden kring val av t.ex. lokal, energi och bränsle. Det påverkar hur vi ställer krav på minskad miljöpåverkan av produkter som köps och för de tjänster som Bankomat producerar. Ett ansvarsfullt förfarande ska vara en naturlig del av allt som Bankomat gör. Målet är ett årligt minskande av CO₂-utsläpp genom att vi tillsammans med våra leverantörer säkerställer en verksamhet med ökad resurseffektivitet och miljöval.

Mål på medellång sikt

Klimat - Bankomat ska vidta åtgärder (tillsammans med partners där så är relevant) för reducerad klimatpåverkan och klimatanpassning samt öka vår långsiktiga resurseffektivitet. Bankomat ska säkerställa att utsläpp från transporter i värdekedjan minskas med 20% jämfört med basår 2018.

Resurseffektivitet - Bankomat ska över tid minska klimatpåverkan per enhet, oavsett om efterfrågan på kontanthantering ökar eller minskar över tid. Det innefattar bl a att mäta återvinningsgrad på sedlar och komponenter över tid.

Värdetransportutsläpp av Bankomats andel* (kgCO₂e)

2018	2019	2020	2021	2022	2023
270 119	223 133	150 430	119 094	77 232	73 140

* Metoden bygger på att ta summan av Bankomats stopp delat med samtliga stopp leverantören har. På så sätt får vi fram en procentsats som leverantören kan använda på antalet km de kör totalt. Metoden inkluderar således samtliga uppdrag leverantören kör för oss (både laddning och åtgärder).

Sammanställningen av resultatet för värdetransporterna visar att vi har minskat med 6% från föregående år 77 232 till 73 140 kgCO₂e. För att göra insamlade data jämförbar med tidigare år har vi valt att enbart inkludera våra CO₂e utsläpp från våra värdetransporter precis som tidigare år.

Energi

Idag har vi 100 procent förnybar (miljömärkt) el i de elavtal vi själva tecknar till våra automater samt till vårt huvudkontor. Vi kommer kontinuerligt säkerställa att även våra olika hyresvärdar, för automatrum och depåer, har 100% förnybar energi i uppvärmningen.

Växthusgasutsläpp inom scope 1, 2, 3

Vi har påbörjat arbetet med att sammanställa vår klimatpåverkan i värdekedjan genom att begära in data från våra största leverantörer under 2023. Sammanställningen visar att vi har fler områden där vår klimatpåverkan är tydlig; våra egna IT-system, produktion av automater, byggande av depåer samt värdetransporterna.

Social & Samhälle

Vår egna arbetskraft

Goda arbetsförhållanden och hög affärsetik

Vi mäter medarbetarupplevelse med hjälp av temperaturtagningar i realtid utifrån nio olika kategorier som har betydelse för arbetsmiljön. Resultatet för året ser ut enligt nedan och målet har varit att ha ett medarbetarengagemang och ledarskapsindex minst i nivå med branschen, vilket uppnåtts.

Policy för den egna arbetskraften

Befintliga policys (p.2.1) kommer utvärderas utifrån de väsentliga hållbarhetsfrågorna som framkom i vår dubbla väsentlighetsanalys för Social/Samhälle, dvs;

- Arbetsmiljöpolicy,
- Uppförandekod för medarbetare
- Säkerhetspolicy

Under 2024–2025 drivs ett projekt där Bankomat kommer säkerställa full regelefterlevnad av CSRD. Detta inkluderar alla nödvändiga policys, åtgärdsplaner och resursallokering för att hantera de hållbarhetsutmaningar vår dubbla väsentlighetsanalys belyser.

Vi har en Arbetsmiljöpolicy som även innehåller policy avseende alkohol och droger. Vårt arbetsmiljöarbete påverkar vår konkurrenskraft och är därmed en viktig strategisk fråga. En god arbetsmiljö bidrar till att verksamhetens mål uppfylls och ökar företagets möjligheter att attrahera, utveckla och behålla duktiga medarbetare.

Bankomats uppförandekod beskriver den etiska grunden för vår verksamhet och hur vi ska förhålla oss till varandra och våra intressenter. Den ska fungera som en kompass som vi kan utgå från i den dagliga verksamheten. När vi ställs inför svårare beslut ska uppförandekoden finnas som ett stöd och ge vägledning.

Rutiner

Medarbetare och deras företrädare angående konsekvenser

Beroende på konsekvens så har medarbetarens närmaste chef ett initialt möte med medarbetaren, vid allvariga konsekvenser involveras det lokala facket om medarbetaren är medlem i den fackliga organisationen.

Rutiner för att gottgöra för negativa konsekvenser

I Bankomats Säkerhetspolicy finns tydliga rutiner för att upprätthålla en trygg och säker hantering av uppdragsgivarnas tjänster, samt att uppfylla och följa alla för uppdraget nödvändiga lagar och regulatoriska krav för våra kunder, samarbetspartners och leverantörer. Det ingår; fysisk säkerhet, kontors säkerhet, personalrelaterad säkerhet, incidenthantering samt visseblåsning via extern partner.

Visseblåsning (Whistle Blower)

Anställda och konsulter vid Bankomat ska utan att röja sin identitet kunna anmäla misstänkta oegentligheter eller oetisk verksamhet. Oegentlighet kan vara allt från trakasserier, misstanke om lagbrott eller interna regler och riktlinjer inom Bankomat som inte efterlevs. Det kan också gälla misstankar om korruption, stöld, ekonomisk brottslighet eller problem i social miljö som diskriminering eller mobbning.

Oegentligheter som innebär brott mot lag polisanmäls.

I december 2023 bytte vi samarbetspartner gällande visseblåsning. Vi slöt då ett avtal med Harvest Advokatbyrå avseende systemet Whistleblower Partners, som våra medarbetare kan använda vid misstankar om oegentligheter. Detta för att ytterligare förbättra möjligheterna för våra medarbetare att uppmärksamma potentiella problem.

Bankomat ska som arbetsplats kännetecknas av god arbetsmiljö och hög säkerhet. Platsen runt alla automater samt transporter ska beaktas ur ett säkerhetsperspektiv och våra leverantörer ska alltid ha möjlighet att rapportera oegentligheter och brott genom s.k. visseblåsarfunktion. Det är i dagsläget primärt våra leverantörers medarbetare som berörs. Vi ser över visseblåsarfunktionen till att även inkludera leverantörers behov.

Åtgärder och strategier

Enligt vår arbetsmiljöpolicy samt utifrån våra värderingar accepteras inte någon form av diskriminering. Genom en kontinuerlig dialog mellan chef och medarbetare försöker vi identifiera risker tidigt för att kunna sätta in förebyggande åtgärder tillsammans med kontinuerlig temperaturtagning av den upplevda arbetsmiljön.

Risken att en större mängd medarbetare avslutar sin anställning hanteras främst genom att främja en sund företagskultur. Strävan är att ha medarbetare som trivs på sin arbetsplats, visar ett högt engagemang och stor ansvarskänsla samt ges god kompetensutveckling.

Mål för hur väsentliga konsekvenser ska hanteras

Jämställdhet, inkludering och ickediskriminering – På Bankomat har alla samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter och behandlas också lika. Vi tolererar ingen form av diskriminering utifrån ålder, kön, religion, sexuell identitet, civilstånd, socialt ursprung, politisk åskådning, etnisk tillhörighet eller funktionsvariation.

Kompetensutveckling - Bankomat som arbetsplats ska kännetecknas av kompetensutveckling, flexibla arbetssätt, mångfald och en aktiv dialog. Det ska leda till engagerade medarbetare och hög leveranssäkerhet.

Arbetsmiljö och säkerhet för medarbetare - Bankomat ska som arbetsplats kännetecknas av god arbetsmiljö och hög säkerhet. Platsen runt alla automater samt transporter ska beaktas ur ett säkerhetsperspektiv eftersom Bankomat hanterar kontanter.

Uppgifter om företagets anställda

Ingen verksamhet bedrivs utanför Sverige. Alla anställda är tillsvidareanställda.

Upplysningskrav	Fakta från Bankomat
Totalt antal anställda (och icke anställda) samt anställningsform	47 tillsvidareanställda per 31/12/24
Åldersfördelning/könsfördelning	Under 30 år (3 st), 30–50 år (17st) över 50 år (27 st). / 23 kvinnor och 24 män
Könsfördelningen i antal och andel på företagsledningsnivå	4 kvinnor inkl VD och 4 män
Personalomsättning	2,5% (1 person lämnade under 2023)
Kollektivavtalstäckning och social dialog	100% omfattas av kollektivavtalet mellan BAO och Finansförbundet/Akavia. Samråd med fack och medarbetare. Samverkansmöten med Finansförbundets lokala representant sker månatligen samt att MBL-förhandlingar och informationsmöten sker utöver det vid behov
Kompetensutveckling	Vi väntar till 2025 med att uppge i vilken utsträckning våra medarbetare erbjuds utbildning och kompetensutveckling. Vi kommer att ha ett bra uppföljningssystem för kompetensutveckling i och med att vi köper ett HR-system under våren där detta ingår.
Arbetsmiljö och säkerhet (rutiner för systematisk arbetsmiljö)	På Bankomat omfattas alla (100%) av egna medarbetare av ett arbetsmiljösystem och antalet incidenter kopplade till arbetsrelaterade skador, ohälsfall och dödsfall bland den egna arbetskraften för 2023 är noll (0).
Balans mellan arbete och fritid	Alla våra medarbetare har rätt till, och använder, ledighet av familjeskäl vid behov. Under 2023 var det totalt 9 personer som tog ut ledigt av familjeskäl, varav 4 män och 5 kvinnor
Diskriminering – Rapporterade fall	I de fall vi använder rekryteringsföretag säkerställer vi att de aidentifierar kandidatpresentationerna fram tills det är dags för intervju.
Bekräftade fall av korrupcion	0 antal incidenter
Visselblåsarsystem	0 antal incidenter

Styrning

I alla former av affärsverksamhet finns risk för att det uppstår skadliga intressekonflikter och dubbla lojaliteter. Det är mot denna bakgrund viktigt att identifiera och hantera situationer där olika typer av intressekonflikter kan föreligga och på så vis säkerställa att de beslut som fattas är förenliga med regulatoriska krav samt Bankomats uppdrag och verksamhet.

Affärsetiska policys och företagskultur

Våra medarbetare har kännedom om den interna uppförandekoden och en fungerande dialog kring affärsetik vilket innefattar bl annat nedan listade relevanta policys.

Relevanta policy:

- Intressekonfliktpolicy
- Investerings- och inköspolicy
- Policy för intern styrning och kontroll
- Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Riskpolicy
- Säkerhetspolicy
- Policy för utkontraktering

Bankomat tolererar inte några former av mutor, tvivelaktiga förmåner eller andra dolda provisioner. Det gäller både för vår egen och våra leverantörers verksamhet. Vi ska aldrig agera på ett sätt som gynnar extern part, inte heller på ett sätt som kan gynna familj eller vänner i affärssammanhang.

Vi styr på övergripande nivå detta genom upprättad policy för intressekonflikter av olika slag där muta, bestickning samt korruption är ingående delar, samt genom en väldefinierad outsourcingpolicy. Dessa ligger till grund för att vägleda bolagets interna kontroll. Vi har även en så kallad 'whistle blower' funktion på plats, se punkt 6.3.3.

Bankomats uppförandekod beskriver den etiska grunden för vår verksamhet och hur vi ska förhålla oss till varandra och våra intressenter. Den ska fungera som en kompass som vi kan utgå från i den dagliga verksamheten. När vi ställs inför svårare beslut ska uppförandekoden finnas som ett stöd och ge vägledning.

Intressekonfliktpolicy ska tydliggöra hur Bankomat ska arbeta för att undvika att intressekonflikter uppstår i verksamheten och i andra hand, om sådan skulle uppstå, för hur sådan ska hanteras så att inte ägare, medarbetare och kund drabbas negativt.

Hantering av förbindelser med leverantörer

Bankomat arbetar uteslutande med stabila och långsiktiga leverantörer som är ledande inom sina respektive branscher. Våra leverantörer ska alltid ha nödvändiga certifieringar och uppfylla myndigheternas krav. Vi vill bygga relationer som är till ömsesidig nytta och som utgår från gemensamma värderingar och förväntningar på hur vi ska uppträda.

Vi kräver av våra leverantörer att aktivt undvika intressekonflikter. Likaså begär vi att de bedriver en ansvarsfull och hållbar verksamhet. Samtliga leverantörer som kan komma ifråga för leverans till Bankomat ska genomgå en leverantörsgranskning.

Bankomat har en policy som tydliggör att den utkontrakterade verksamheten ska avgränsas till sådan omfattning att Bankomat kan uppfylla sina skyldigheter som följer av lag eller författning. Den utkontrakterade verksamheten ska bedrivas under välkontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former. För Bankomat är det viktigt att all utkontrakterad verksamhet bedrivs med transparens. Det gäller både gentemot Bankomat som beställarorganisation som mot kunder och myndigheter.

Våra huvudsakliga leverantörer registreras i uppföljningssystem för löpande kontroll mot EU:s sanktionslistor, och de bevakas aktivt av affärs- och kreditinformationsföretaget UC.

Under 2023 har vi tagit fram en uppförandekod för våra leverantörer samt säkerställt i avtalsförhandlingar att leverantören besvarar och lever upp till de krav som ställs. Vi kommer även att definiera var i värdekedjan påverkan sker i högre omfattning. Gällande mänskliga rättigheter (MR) arbetar vi i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Detta kommer framgå tydligt i vår reviderade Uppförandekod samt vår nya Hållbarhetspolicy som tas fram under 2024.

Arbete mot korruption och mutor

För förebyggande arbete mot, och upptäckt av, korruption och mutor finns tydliga anvisningar i Säkerhetspolicy som beskriver Bankomats inriktning avseende ansvar och åtagande samt process och hantering av Visselblåsarfunktionen. I Bankomats "Riktlinjer för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism" finns verksamhetens åtgärder, organisation och ansvar detaljerat beskrivna.

Vi informerar regelbundet vid arbetsplatsmöten samt skickar ut digitala utbildningar och tester. Utöver det har vi en uppförandekod som alla medarbetare är insatta i.

Bekräftade fall av korruption och mutor

För 2023 har vi inga bekräftade fall av korruption eller mutor.

Politiskt inflytande och lobbyverksamhet

När efterfrågan på kontanter minskar så snabbt som nu sker i Sverige, så minskar också incitamenten för kommersiella aktörer att hantera kontanter. Det har lett till att delar av kontantinfrastrukturen i samhället har monterats ned. Vi försöker påverka möjligheten för allmänheten att använda kontanter där de vill genom att synas och tala i olika forum, t ex genom pressreleaser, möten med olika intressenter och att medverka i alla relevanta sammanhang som ordnas av andra eller Bankomat själv ordnar.

Bankomatspecifika upplysningar

Tillgänglighet

Tillgänglighet är avgörande för att våra användare ska kunna nyttja våra tjänster på ett bra sätt. Automaterna ska finnas där människor rör sig, vara tillgängliga ur ett funktionsvariationsperspektiv samt vara driftsäkra.

Lagen om Skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontantjänster ökar fokus på tillgänglighet av kontanter och säkerställer att tillgänglighet finns enligt av Sveriges Riksdag definierade mått. Bankomat har fr.o.m. 2021 fått ett utökat ansvar utifrån det nya lagkravet på kontanttillgänglighet. För att uppfylla lagkravet har vi tagit fram en åtgärdsplan som effektueras under perioden 2022–2024. 2023-12-31 fanns våra automater på 598 orter, vilket var en ökning med 12 orter jämfört med år 2021.

Våra automater ska vara anpassade för olika typer av funktionsvariationer hos våra användare. Alla våra automater uppfyller dessa krav. Vi uppfyller redan idag de krav som ställs i den nya lagstiftningen som träder ikraft 2025-06-29.

Vi mäter även drifttillgänglighet på uttagsautomater där resultatet för 2023 var 98,3% (mål 98%). På insättnings- och recyclingautomater var resultatet 96,8% (mål 95,5%).

Den anpassning av infrastrukturen som nu genomförs är kännbar för många slutkunder. Anpassningarna görs utifrån den med styrelsen överenskomna målbilden. Förvaltningsplanen som är framtagen 2022 anpassas kontinuerligt för att följa förändringar i marknaden och täcka in såväl lagkrav som efterfrågan i enlighet med överenskommelse med våra kunder. Vi kommer att utveckla denna punkt mer utförligt i kommande års rapportering.

Trygghet

Trygghet är en del av vårt varumärkeslöfte. Vi arbetar löpande med trygghets- och säkerhetsfrågor genom att tex samverka med kommuner, polis, fastighetsägare och andra samhällsaktörer. Vi vidtar åtgärder som justering av öppettider, kameraövervakning och bearbetad gestaltning för att minska risken för brott och öka trygghetsupplevelsen kring våra automater. Det ska kännas tryggt att använda våra automater.

Sedan 2021 har vi utvecklat trygghetsarbetet och tagit fram en *Strategi för säkerhet och trygghet*. Under 2022 gick projektet *Trygg automat*, som vi arbetat med tillsammans med stiftelsen Tryggare Sverige, över till linjearbete. Resultatet av projektet är att Bankomat nu arbetar med trygghetsfrågan på ett systematiskt sätt. Bland annat genom att genomföra certifieringar enligt Tryggare Sveriges Trygghetsmodell på utvalda placeringar.

Som ett led i trygghetsarbetet är vi också en stolt partner till nattvandring.nu

Om redovisningen

Denna rapport är utformad enligt ÅRL och godkänd av styrelsen. För att sammanställa rapporten har vi hämtat uppgifter från vår verksamhet och våra leverantörer. Vi har gjort en dubbel väsentlighetsanalys för att hitta väsentliga områden att fokusera på i framtiden.

EU:s uppdaterade lagstiftning kring hållbarhetsrapportering, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) kommer att bli aktuell för Bankomat framöver. Den första rapporteringen enligt direktivet kommer ske 2026 för året 2025. Det innebär att under 2024–2025 kommer ett större arbete att utföras för att säkerställa att datainsamling, styrande dokument och eventuella processer är på plats i linje med den nya lagstiftningen.